

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממן 1191 בע"מ נ' ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת שאדן נאשף-אבו אחמד

תובעת כל בו קירור ממן 1191 בע"מ

נגד

נתבעים 1. ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ
2. בנימין ביטון

פסק דין

1

לפני מונחת תביעה כספית ע"ס 158,383 ₪ שעילתה הרמת מסך ההתאגדות לתשלום חובותיה של חברת חום קור איירליין בע"מ, ע"י בעל מניותיה, מר ביטון בנימין, וחברת ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ, וזאת בגין שטרות שמסרה חברת חום קור איירליין בע"מ לתובעת בתמורה לסחורה שסופקה ע"י האחרונה ואשר הוצגו לפירעון וחוללו. לפיכך, עותרת התובעת במסגרת תביעה זו להרמת מסך ההתאגדות בין חברת חום קור איירליין בע"מ, שאינה צד להליך דנן, והנתבעים.

7

ביום 10.04.10 ניתן פסק דין כנגד הנתבעת 1, חברת ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ, בהעדר התייצבות. משפך, נותר כעת להכריע בתביעה כנגד הנתבע 2.

10

להלן תמצית העובדות הרלוונטיות לעניין

12

התובעת, חברה פרטית העוסקת בשיווק ציוד לקירור ומיזוג אוויר (להלן: "התובעת") סיפקה בין השנים 2009 – 2010 לחברת חום קור איירליין בע"מ סחורה (להלן: "חום קור") בהתאם להזמנות מעת לעת. יצוין כבר כאן כי חום קור איננה צד להליך דכאן וניסיונותיה של התובעת לפרוע את החוב ממנה, כשלו.

17

התובעת דנן הוגשה כאמור נגד הנתבעת 1, ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ (להלן: "ג'ניסיס" או "הנתבעת 1"), אשר הוקמה בשנת 2002 בשם "מרכז דלתות שני בע"מ" ע"י גב' מלכה זיגדון, כלתו של הנתבע 2, שבחודש נובמבר 2010 הועברו מניותיה לנתבע 2 ובחודש דצמבר 2010 שונה שמה מ – 'מרכז דלתות שני בע"מ' ל – ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ.

22

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממן 1191 בע"מ נ' ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

הנתבע 2, בנימין ביטון, (להלן: "הנתבע" או "בנימין") היה בתקופת שונות הדירקטור ובעל המנעל בשתי החברות, חום קור וג'ניסיס.

3

החל משנת 2009 שררו יחסי מסחר בין התובעת לחום קור ובמסגרתם סופקו לאחרונה ע"י התובעת סחורות שונות בהתאם להזמנותיה, כמפורט בחשבוניות מס ותעודות משלוח שצורפו לכתב התביעה. שיקים שמסרה חום קור לתובעת על חשבון חובה בגין הסחורה שסופקה חוללו במהלך חודש אפריל 2010 וחזרו מהסיבות "אין כיסוי מספיק" ו- "חשבון מוגבל".

8

ביום 04.02.11 מסר בנו של הנתבע, ערן ביטון (להלן: "ערן"), לתובעת שטר חוב בחתימתו האישית ובו החייב לשלם סך של 160 אלף שקלים בגין חובה של חום קור לתובעת בתנאים שפורטו שם. לימים, לא עמד ערן בתנאים שנקבעו בערבותו האישית ולא שילם דבר על חשבון החוב של חום קור לתובעת.

13

בגין השיקים של חום קור שנמסרו לתובעת וחוללו נפתח תיק הוצל"פ שמספרו 9-11-04367-12 ובגין שטר החוב שלא שולם ע"י ערן נקטה התובעת בהליכים במסגרת תיק הוצל"פ מספר 11-04362-12

4. 16

17

עיקרי טענות התובעת

19

התובעת טוענת, כי חרף אי עמידתה של חום קור בתשלום חובותיה לתובעת, אף לאחר נקיטת הליכי הוצל"פ נגדה, המשיכה חום קור את פעילותה ע"י הנתבע, מנהלה ובעל מניותיה היחיד, באמצעות רכישה מניותיה של חברת ג'ניסיס, שלימים הפך ביטון לבעל מניות בה, מנהלה בפועל, המושך בחושים והרוח החיה מאחורי פועלה, וזאת במטרה לחמוק מחובותיה של חום קור בכלל וחובותיה לתובעת בפרט. לטענתה, חברת חום קור וחברת ג'ניסיס חד הן ושתיהן נוהלו בזמנים הרלוונטיים לתביעה זו מאותו מקום, כתובתן ומספרי הטלפון של שתי החברות זהים, בעל המניות בהן היה אחד - הוא בנימין ביטון, ושתיהן עוסקות באותו תחום של מכירה והתקנה של מערכות מיזוג אוויר.

27

בכתב התביעה עותרת התובעת לחיוב הנתבע באופן אישי בחובותיה של חום קור מכוח שני דינים: דיני חברות - דוקטרינת הרמת המסך - ומכוח הדינים הכלליים (דיני החוזים ודיני הנזיקין). באשר לדיני החברות, טוענת התובעת כי יש לחייב את הנתבע אישית מכוח דוקטרינת הרמת המסך והטלת אחראיות אישית על אורגן החברה בהתאם להוראות סעיפים 6(ג) ו- 54 לחוק החברות. הרמת המסך המבקשת הינה בין חום קור לבנימין, הדירקטור ובעל המניות בה. לטענת התובעת, האורגן בחברה הפר חובת תום הלב והתנהג התנהגות בלתי ראויה, בעת שהתעלם מהישות המשפטית הנפרדת של החברה, ולכן יש להטיל עליו אחריות אישית למעשיה של חום קור. לשיטתה, מעשה המרמה

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממנ 1191 בע"מ נ' ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

המיוחס לנתבע מתבטא בכך, שבעת ששימש כמנהלה ובעל מניותיה של חום קור, הוא ידע בעת ביצוע ההזמנות מאת התובעת, כי חום קור אינה יכולה לשלם את חובותיה בשל היקלעותה לקשיים כלכליים כבדים ופעל לקבלת מניותיה של חברת ג'ניסיס לידי, תוך העתקת פעילותה של חום קור במלאה והברחת נכסיה אל חברת ג'ניסיס, ובכך עשה שימוש לרעה באישיותה המשפטית של ג'ניסיס במטרה להשתמט מתשלום חובותיה של חום קור לנושיה ובכללם התובעת.

6

באשר לחיוב הנתבע מכוח הדין הכללי, טוענת התובעת כי יש לחייב את הנתבע בחובה הכספי של חום קור, מכוח אחריותו כדירקטור, כאשר העילות להטלת חיוב זה מקורן בפקודת הנזיקין, דיני החוץ, עיקרון השוויון והדין הכללי. על-פי סעיף 35 לפקודת הנזיקין והפסיקה הרלוונטית, כאשר אדם מבצע עוולה, לרבות אורגן, חייב לשאת בתוצאות המשפטיות הנובעות מהתנהגות זו. מאחר והנתבע לא נהג כפי שאדם סביר היה נוהג בנסיבות העניין, הרי שיש להטיל עליו אחריות כאורגן של חברת חום קור. על פי סעיף 12 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 והפסיקה הרלוונטית, די בפעולה של אורגן בחברה שנעשית בחוסר תום לב כלפי צד שלישי, בכדי לחייב את האורגן באחריות אישית, כלפי אותו צד שלישי. בענייננו, כך נטען, היה על הנתבע כדירקטור של חברת חום קור, לנהוג ביושר בהגיות ובתום לב כלפי התובעת, כאשר בפועל נמצא כי הוא פעל להברחת נכסי חברת חום קור והעסקת פעילותה לחברת ג'ניסיס כאמור. כן נטען, כטענה חלופית, כי יש להטיל על הנתבע אחריות מכוח דיני עשיית עושר ולא במשפט, בכך שהוא וחום קור התעשרו על חשבון התובעת שלא

כדין 18

19

בסיבותיה, טוענת התובעת כי אין לאפשר מעשה של נוכלים על ידי שימוש באנשי קש, כאשר איש הקשר עצמו חייב לדעת כי הוא יחויב במלוא חובות החברה באם הוא נותן סיוע לאותו נוכל, זאת תוך הפניה לפסיקת ביהמ"ש ב ת"א 715614/03 בזק חב' ישראלית בע"מ נ' סופטוב קופריישיין בע"מ (323.04). לשיטתה, במועד מסירת השיקים לתובעת בחודשים מאי-נובמבר 2009 ובחודשים ינואר - אוגוסט 2010, היה הנתבע הבעלים של חום קור. לאחר חילול השיקים, פנתה התובעת למנהלי חום קור, ככללם הנתבע, בדרישה לסילוק החוב וחרף הבטחותיהם של האחרונים לסלקו, בפועל הם לא עשו זאת, ולכן נאלצה התובעת לפתוח הליכי הוצל"פ נגד חום קור. במטרה להימנע מנקיטת הליכים משפטיים, נקבעה פגישה בין ערן ביטון, בנו של הנתבע, ובין נציג מטעם התובעת, בשם מיכאל אברמוביץ, שנערכה במחסני ציוד של חום קור המצויים בקרית שמונה, במהלכה חתם ערן על שטר חוב לפירוק החובות של חום קור כלפי התובעת בפריסה לתשלומים. התובעת מציינת, כי באותה פגישה הבהרתי מיכאל, הנציג מטעמה, כי על קיר המשרד של חום קור תלויות תעודות ההתאגדות של חום קור 31 נסיס. משנשאל ערן ע"י מיכאל לפשר תעודת ההתאגדות של ג'ניסיס, הוא ענה לו כי כעת פועל חום קור תחת השם של ג'ניסיס וכי ג'ניסיס נכנסה בנעליה של חום קור ובלעה את פעילותה. לימים, התברר לתובעת כי העברת הפעילות המתוארת בין החברות נועדה בכדי להשתמט מתשלום החובות של חום קור, כאשר מדובר באותן חברות, אשר ניהלו את פעילותן מאותם מקום וכתובת, מספר 35 הטלפון שלהן זהים ובעל המניות והדירקטור בשתי החברות הוא הנתבע. התובעת מוסיפה

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממן 1191 בע"מ נ' ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

וטועות, כי מחקירתו של ביטון עלה שהלה היה מודע לשימוש הפסול שנעשה בחברת ג'ניסיס, אך הוא לא מצע את פעילותה, עצם את עיניו ואפשר לבנו ערך להתל בנושיו ולסכל את גביית החוב. לטענת התובעת, על אף ניסיונו של הנתבע להצטייר כמי שלא היה מעורב בניהול הפיננסי של החברה, הוא הודה על דוכן העדים שהוא חתם על שיקים לרבות שיקים שנמסרו לתובעת לפירעון החוב נשוא התביעה. עוד הודה הנתבע בתצהירו, כי שימש כאיש קש עבור בנו ערן. משכך, מתקיימים, לטענת התובעת, יסודותיה של דוקטרינת הרמת המסך הן בעילה של קיפוח נושה והן בעילה של מודעות מכוח עצימת העיניים של בעל מניות. לגרסת התובעת, הנתבע הודה כי הוא היה אישקש וכי עשה את הפעולות הפסולות על מנת לסייע לבנו להתפרנס, ומכאן יש מקום להטיל עליו חיוב אישי בחובות חום קור לתובעת.

10

עיקה טענות הנתבע

12

הטענות לדחיית התביעה נגדו פירט התובע בכתב הגנתו ובתצהיר עדותו כדלקמן: הנתבע, אמנם, מודה שהוא רכש בשנת 2010 מניות בחברת ג'ניסיס והיה בעל מניות "שקט" בה, ואולם הוא לא היה, לטענתו, המושך בחוטיה והרוח החיה מאחורי פעולותיה, כטענת התובעת, וג'ניסיס לא הייתה קשורה לחום קור בכל דרך שהיא. לנתבע לא היה כל קשר לחום קור ואף לאחר בירושה התביעה לא עלה בידי התובעת להוכיח, כי הנתבע היה בעל מניות בחום קור בזמנים הרלוונטיים לתביעה. מי שעמד בראש חברת חום קור היה בנו ערן, שקיים בשנת 2009 יחסים עסקיים עם התובעת, אף לשיטתה, ולא הנתבע. כך גם לא היה לנתבע כל קשר לחובותיה של חום קור לפי התובעת. הראיה לכך, ערן הוא זה שחתם על ערבות אישית לסילוק החוב של חום קור כלפי התובעת ולא הנתבע, וכאשר חום קור וערן לא עמדו בתשלום חובותיהם, פתחה התובעת בהליך הוצ'י'פ נגדם ולא כנגד הנתבע. התובעת לא השכילה להוכיח, כי לנתבע ולג'ניסיס היה קשר כלשהו לחום קור ואף לא הוכח, כי הם היו קשורים לתובעת באופן כלשהו. משכך, טוען הנתבע כי לנתבעת עילת תביעה כלפי בנו ערן וחום קור ואין לה עילה כנגדו באופן אישי.

25

הנתבע טוען, כי לא הוכח שחברת ג'ניסיס ניהלה את עסקיה באותה כתובת כמו של חום קור, וגם לו הייתה הטענה בדבר זהות מספרי הפקס והטלפון של שתי החברות נכונה, הרי שאין אין בכך כדי להקבע עילת תביעה נגדו. לטענתו, ג'ניסיס נמכרה לאדם בשם ווהיב ראבב העושה גם הוא שימוש באותו מספרי טלפון, פקס וכתובת וחרף זאת לא הוגשה נגדו תביעה כלשהיא. נטען כי לא נעשה שימוש לא במלאי של חום קור ולא בחנות שלה. למיטב ידיעתו של הנתבע (המקור לידיעה הינו בנו), ג'ניסיס עסקה בעבודות אחזקה בתחום מיזוג האוויר, בעוד שחום קור עסקה במכירות של ציוד מיזוג אוויר ולכן לא קיימת הלימה בין עסקיה של חום קור לבין אלה של ג'ניסיס. אף אם קיימת הלימה שכזו, הרי שלא די בה כדי לחייב את הנתבע אישית, שלכל היותר שימש בתמימותו וללא ידיעתו כאישקש עבור בנו ערן, כאשר הנטל להוכחת ההלימה בתחומי העיסוק מונחת לפתחה של התובעת.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממן 1191 בע"מ נ' ג'נסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1

עוד צוען הנתבע, כי התובעת לא הוכיחה באילו תקופות החזיק הנתבע במניות בחברת ג'נסיס. החובות של חום קור הינם חובות שלא הנתבע יצר אותם, אלא הם נוצרו בתקופה בה כלתו, מלי ביטוף, הייתה בעלת המניות בחברת חום קור. הנתבע מעולם לא הזמין ולא קיבל דבר מהתובעת ועל ידו לא נחתמו חשבוניות או תעודות משלוח. בהקשר זה נסמך הנתבע, בין היתר, על קביעת ראש ההגנה בהליך שנוהל בעניין עיקול שהוטל על נכסיה של ג'נסיס בגין חובותיה של חום קור לתובעת עקב חילול השיקים, לפיה מי שהיה הרוח החיה בחברת ג'נסיס היה דווקא בנו ערן ולראיה נמצא, כי מספך הנייד של ערן הוא זה שמופיע באתר האינטרנט שחברת ג'נסיס הפעילה.

9

הנתבע מוסיף וטוען, כי דוחות רשם החברות עליהם מבססת התובעת את תביעתה נתבקשו על ידה רק מלמעשה, כאשר בזמנים הרלוונטיים לתובענה כלל לא ידעה התובעת על הנתבע ולא על אחיזתו במניות בחברת ג'נסיס ואף לא הציגה מטעמה כל ראיה על קיומה של פנייה מטעמה לנתבע בקשר לחובותיה התביעה. הנתבע לא היה בעל השליטה בפועל בחברת ג'נסיס, הפגישות נערכו עם ערן ולא עם הנתבע והערבות האישית לתשלום החוב של חום קור נחתמה ע"י ערן שעמו נערך במישרין ההסדר לפירעון החוב, ללמדך כי לא הנתבע היה בעל השליטה בחברה. כך לגבי הזיקה בין שתי החברות, עליה מעיד נציג התובעת, נלמדה מדברים שמיוחסים לערן, שעל פי הנטען, נאמרו על ידו למיטל נציג התובעת. התובעת לא הוכיחה, כי חום קור רכשה את מניות ג'נסיס ולא הוכיחה שבמסגרת בו רכש הנתבע את מניות ג'נסיס הוא היה בעל מניות או בעל תפקיד בחום קור. מכל מקום, עצם תכנישת המניות של ג'נסיס, כשלעצמה, אינה מהווה אישוש לגרסת התובעת בדבר הייעוד של הקמפיין ג'נסיס כדי להונות נושים של חום קור. התובעת כשלה בהוכחת הטענה, כי הנתבע ידע כי בנו ערן עומד לעשות שימוש פסול בחברת ג'נסיס וככל שהנתבע חתם על 3 שיקים, הרי שהוא לא ידע מה תכליתם ובאיזה הקשר נמסרו, והוא נפל קורבן למעשי הנוכלות של בנו בשל גילו וחוליו.

23

הנתבע גורס, כי ידיעתו שחברת חום קור הגיעה לסוף דרכה העסקית, אין בה לבדה כדי לפעול לחובות, מאחר ובנסיבות העניין רק לאחר מכן פנה אליו רו"ח ועניין אותו ברכישת חברה אחרת העוסקת בדלתות ושאינה קשורה לחום קור והנתבע פעל לשינוי שמה של אותה חברה דלתות לג'נסיס ולא לשינוי שמה של חום קור. עוד נטען, כי לא עלה בידי התובעת להוכיח, שהנתבע ידע שהומשמש איש קש לפעילות פסולה של בנו ערן ודבר היותו איש קשר נודעה לנתבע רק בדיעבד. לשינוי, עצם הרכישה של מניות ג'נסיס לאחר שהנתבע ניתק כל קשר עם חום קור, אין בה די כדי להונות אדם או לקפח נושה. התובעת לא הוכיחה מודעות מצדו של הנתבע, לא כל שכן עצימת עיניו, לשימוש שעשה בנו ערן בחברת ג'נסיס, ובכך כשלה התובעת בהוכחת שניים מהתנאים המצריכים שבסעיף 6 לחוק החברות. כן לא הוכיחה התובעת תרמית מצדו של הנתבע, לא הוכיחה כי הצג מצג שווא שעליו נסמכה התובעת ולא הוכיחה, כי הנתבע הודה שהוא שימש כאיש קש עבורו של בנו ערן.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממן 1191 בע"מ נ' ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1

לסיכום טוען הנתבע, יש לדחות את התביעה נגדו הואיל והתשתית העובדתית שהניחה התובעת בפני ביהמ"ש אינה מקימה עילת תביעה נגדו אלא נגד בנו ערן.

4

העדויות

6

הצדדים הגישו עדויותיהם בתצהירים.

8

מטעם התובעת הוגשו שני תצהירי עדות ראשית: תצהיר של מר מתתיהו ממון, הבעלים והמנהל של התובעת, ותצהירו של מיכאל אברהם (להלן: "מיכאל"), נציג התובעת שנפגש עם ערן לצרכי הסדרת החוב וישא התביעה.

12

הנתבע הגיש תצהיר עדות ראשית מטעמו.

14

מלבד המצהירים הנ"ל לא הובאו עדים נוספים מטעם מי מהצדדים, ובמיוחד לא זומן למתן עדות ערן אטון, בנו של הנתבע.

17

דיון ולסקנות

19

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, התרשמתי מעדויותיהם באופן בלתי אמצעי ועיינתי בחומר המונח לפניי, אני מחליטה לקבל את התביעה נגד הנתבע 2, במלואה. להלן יובאו נימוקיי.

22

יובהר כבר עתה, כי בתיק דנן אין מחלוקת בין הצדדים בדבר קיומו של החוב נשוא התביעה וגובהו, חוב צמח חום קור כלפי התובעת.

25

כאמור 26, נגד הנתבעת 1, חברת ג'ניסיס, ניתן זה מכבר פסק דין בהעדר התייצבות.

27

מכאן 28 הפלוגתאות בתיק דנן מתייחסות רק לשאלת חיובו האישי של הנתבע, בנימין ביטון, בהיותו בעל מניות בחברת חום קור בתקופה הרלוונטית לתביעה דנן, שלימים הפך לבעל המניות בחברת ג'ניסיס 30, וזאת מכוח עילת הרמת המסך ההתאגדות ושאר עילות אחרות, כמפורט בכתב התביעה.

31

המחלוקה הנורמטיבי

33

אבן 34 נהנה במשפט התאגידי, הוא, עקרון האישיות המשפטית הנפרדת המהווה מסך וחיץ בין החב"ש 35 ובעלי מניותיה. חריג לכך היא דוקטרינת הרמת מסך ההתאגדות המאפשרת ייחוס זכויות

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממנ 1191 בע"מ נ' ג'נסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

וחובות של חברה לבעלי מניותיה. דוקטרינת הרמת המסך, עוגנה בסעיף 6 לחוק החברות, אשר לאחז תיקון מס' 3 שנכנס לתוקף ביום 7.3.05 וחל על המקרה שלנו, קובע כדלקמן:

- 3 "6. (א)(1) בית משפט רשאי לייחס חוב של חברה לבעל מניה בה, אם מצא כי
- 4 בנסיבות הענין צודק ונכון לעשות כן, במקרים החריגים שבהם השימוש
- 5 באישיות המשפטית הנפרדת נעשה באחד מאלה:
- 6 (א) באופן שיש בו כדי להונות אדם או לקפח נושה של החברה;
- 7 (ב) באופן הפוגע בתכלית החברה ותוך נטילת סיכון בלתי סביר באשר ליכולתה
- 8 לפרוע את חובותיה, ובלבד שבעל המניה היה מודע לשימוש כאמור, ובשים לב
- 9 לאחזקותיו ולמילוי חובותיו כלפי החברה לפי סעיפים 192 ו-193 ובשים לב
- 10 ליכולת החברה לפרוע את חובותיה.
- 11 (2) לענין סעיף קטן זה, יראו אדם כמודע לשימוש כאמור בפסקה (1)(א) או (ב)
- 12 גם אם חשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות, שגרמו
- 13 לשימוש כאמור, אך נמנע מלבררן, למעט אם נהג ברשלנות בלבד.
- 14 (ב) בית המשפט רשאי לייחס תכונה, זכות או חובה של בעל מניה לחברה או
- 15 זכות של החברה לבעל מניה בה, אם מצא כי בנסיבות הענין, צודק ונכון לעשות
- 16 כן, בהתחשב בכוונת הדין או ההסכם החלים על הענין הנדון לפניו".
- 17

עובר לתיקון מס' 3 הנ"ל הוגדרו התנאים להרמת מסך באופן כללי ולבית המשפט ניתן שיקול דעת שיפוטי רחב היקף להרים מסך, וזאת כאשר השימוש באישיות המשפטית הנפרדת של החברה נועד לסכסכוונות כל דין, להונות או לקפח אדם או לחלופין, במצב בו בנסיבות העניין צודק ונכון לעשות כן, וליים לב לקיומו של יסוד סביר כי ניהול עסקי החברה לא היה לטובתה וכי היה בו נטילת סיכון בלתי סביר ביחס ליכולתה לפרוע חובותיה. כיום, בעקבות התיקון, נדרש להוכיח שימוש באישיות המשפטית הנפרדת של החברה על מנת להונות אדם, לקפח נושה באופן הפוגע בתכלית החברה, ותוך נטילת סיכון בלתי סביר באשר ליכולת החברה לפרוע חובותיה. כלל הוא בפסיקה, כי השימוש בהרמת מסך יעשה במקרים חריגים בלבד, וכי מדובר בסעד חריג ויוצא דופן אשר יש לעשות בו שימוש במשורה (ע"א 313/08 נשאשיבי נ' רינאוי (1.8.2010)). על מנת להרים את מסך ההתאגדות אין להוכיח שמאן דהו רצה ליהנות מיתרון האישיות המשפטית הנפרדת אלא יש להוכיח שנעשה בה שימוש לרעה.

29

כפי שכבר צוין לעיל, על המדוכה מונחת שאלת הרמת המסך והטלת אחריות אישית על הנתבע, בטענה כי שימש 'איש קש' מטעם בנו, בעת שהיה בעל מניות בשתי החברות – חום קור וג'נסיס – אם כי בג'נסיס ובמועדים שונים.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממנ 1191 בע"מ נ' ג'ניס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

כאמור, שאלת הרמת המסך בין שתי החברות, חוס קור וג'ניס, אינה עומדת עוד על הפרק בתיק דנן, למאחר וניתן פס"ד בהעדר התייצבות נגד ג'ניס. יחד עם זאת, מצאתי לנכון לעמוד על משמעותה של הרמת מסך מסוג זה, מאחר שהנתבע שימש כבעל מניות בשתי החברות, אשר לגביהן נטען שנעשתה העתקת פעילות מתוך מטרה להתחמק מנושים, משום שסברתי כי סוגיית העתקת פעילות בין החברות נחוצה לצורך בחינת האחריות של הנתבע אישית ובחינת השתלשלות הדברים במקרה המונח לפניי.

הרמת מסך בין חברות בכלל וחברות השונות במהותן בפרט, נעשית רק כאשר מתמלאים כל התנאים שנקבעו לכך בפסיקה ובחקיקה המתאימה. בעניין זה נאמר, כי "במידה שמתקיימים יחסי קרבה, ולא נשמרת הפרדה של ממש בין כיסי העושר של החברות השונות, כי אז יש מקום להרמת המסך ביניהן, כך שבית המשפט יראה בחברות השונות משום כיס עושר אחד, הכפוף למכלול חובותיהן של כל החברות בקונצרן" (א' חביב - סגל, **דיני חברות** לאחר חוק החברות החדש, כרך א' עמ' 272 (1991)).

הלכה היא, כי "הרמת מסך מוכרת ואפשרית בהיקף זה או אחר, הכל לפי טיבו של העניין, הן כדי למנוע מבעלי מניות בחברה או מהחברה כתאגיד ניצול ההפרדה שביניהם להשגת מטרה לא כשרה, הכרוכה ממילא בפגיעה בזולת, בקיפוחו או בהסבת נזק לו, והן לשם "עשיית הצדק, והיושר ושמירה על סדרת הציבור" (רע"א 510/00 ת. רשף קבלנים (1990) בע"מ נ' אילנה ענבר (19.6.00)). באותו עניין הרים בית המשפט את המסך הנוצץ בין שתי חברות שנמצאו בבעלות זהה ואשר לא היה כל הגיון כלכלי להפריד ביניהן, זולת רצון הבעלים להתחמק מפירעון החובות לנושים. כך למשל קיבל ביהמ"ש תביעה להרים את מסך ההתאגדות בין שתי חברות לאחר שמצא, כי קיימת זהות או דמיון בין שתי חברות (הישנה והחדשה) בשמות החברות, בעלי מניותיהן ומנהליהן, פעילותן של אותן חברות הייתה אותה פעילות, מספר הטלפון זהה, לוגו זהה, אותו ציוד, העברת הלקוחות מהחברה הישנה לחדשה וכך גם העובדת היחידה בחברה והעברת החובות והזכויות מהישנה לחדשה ועוד.

פסיקה אחרת עמדה על הצורך לקבוע זהות מלאה או מוחלטת בין שתי חברות לצורך הרמת המסך. בתי המשפט עשו שימוש ברטוריקה שדיברה על הצורך להוכיח יחידה עסקית או כלכלית אחת והדגישו, כי בכל מקרה הרמת המסך בין שתי חברות תעשה במקרים חריגים (ע"א 20679-03-10 ג. חומת בניין והובלות מנוף בע"מ נ' קיבץ בית אלפא מחצבות בע"מ ואח' (26.3.12) וההפניות שם).

לעיתים, הקמת חברות סדרתית ללא עילה כלכלית יזמית ביסודה מהווה אינדיקציה לכוונת בעלי המניות היוזמים להונות את הנושים ופעילות כאמור מנוגדת ליסודות דיני החברות ככלל, ולרציונל בהקמת החברה המסחרית בפרט אשר עניינה מקסום רווחיה. אחד הסממנים הבולטים של הקמת חברות סדרתית ללא תשתית יזמית כלכלית היא שובל של חובות שלא נפרעו לכל אחת מהחברות שהוקמו (א' חביב-סגל, **דיני חברות**, (תל-אביב, התשס"ז-2007), עמ' 259). יחד עם זאת, ההחלטה על הקמת מספר חברות, כשלעצמה, אינה מספיקה להרמת מסך אלא יש להראות כי אין להקמת

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממן 1191 בע"מ נ' ג'נסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

החברות רציונל לגיטימי כמו במקרה של ריקון החברה מנכסיה במטרה להתחמק מתשלום חובות. אילו הייתי נדרשת לשאלת הרמת המסך בין חום קור לבין ג'נסיס, הרי במצב כזה יש לומר כי הרמת מסך ההתאגדות המתבקשת בין שתי החברות הללו אינה הרמת מסך בקונצרו חברות במובנה הקלאסי מאחר ואין קשר משפטי בין החברות באישיותן המשפטית הנפרדת. בספרות הובעה דעה, כי קונצרו אפשר שיתקיים גם במצב בו חברות שונות נתונות לבעלות בידיהם של אותם פרטים (א' חביב-סגל, דיני חברות, (תל-אביב, התשס"ז-2007), עמ' 326-327). בבש"א 13333/08 ס.מ. אלכס בע"מ בפירוק נ' סמיון פרידמן בפשיטת רגל (14.7.09) קבעה הנשיאה כב' השופטת ב. גילאור, כי אם לא מתקיימים התנאים הפורמאליים לקביעת קיומו של קונצרו חברות, הרי שיש להידרש לבחינה מהותית של מצב הדברים: האם בעלי המניות הרשומים הם אנשי קש, בידי מי הייתה השליטה בפועל, מי פעל להברחת הנכסים ולהונאת נושי החברה וכיו"ב.

11

יש להמבחינים על נסיבות המקרה דגן מוביל למסקנה, כי חברת ג'נסיס הייתה משום גלגול מאוחר של חום קור, ומכאן יש מקום להרמת מסך ההתאגדות בין שתי החברות (ראו והשוו: פרק 766/04 רימון ובניו בע"מ (בפירוק) נ' רימר ירון (21.2.10)).

15

הנה 16 כן, נמצאנו למדים כי לכלל המפריד בין החברה לבין בעלי מניותיה יש חריגים אשר בהם מצאנו 17 שהמ"ש לנכון להרים את מסך ההתאגדות ולהאיץ אל מעבר לפרגוד, בין היתר, כאשר בעלי המניות 18 בחברה ניצלו לרעה את עיקרון האישיות המשפטית הנפרדת להסתתר ולברוח מפני נושים. בע"מ 2223/99 קריספי נ' ח. אלקטרוניקה (1998) בע"מ (9.7.03) נאמרו בעניין זה הדברים הבאים: "לעקרון האישיות המשפטית הנפרדת של החברה ישנם חריגים אשר נועדו למנוע מצב דברים שבו משמך 21 המסך המפריד בין החברה לבעלי מניותיה מסתור לפעילות שלילית, להונאת נושים, להתמקדות מן הדין או להתחמקות מחיובי החוזה. בהתקיים חריגים אלה ניתן להרים את מסך ההתמקדות ולהתעלם מן האישיות המשפטית הנפרדת של התאגיד".

24

על 25 עיקולים האמורים, ניתן להוסיף שיקול נוסף שהוכר בפסיקה ולפיו כאשר מדובר בחברה משפטית, בודקים שבעתיים את התנהגותו של בעל המניות וקיימת נטייה להקל בהרמת המסך במקרה 27 כגון אלה, כאשר בית המשפט מודע לכך שאין בהקמת חברה משפחית, כשלעצמה, כדי להוות 28 טעם להרמת המסך ויש לבחון כל מקרה לגופו.

29

יודג 30 כי השימוש לרעה באישיותה המשפטית של חברה יכול שיתבטא בהברחת נכסי החברה לחברות אחרות על מנת לחמוק מתשלום חובות לנושי החברה, או למשל בהקמת חברה אחרת והברחת 32 הנכסים לאותה חברה במטרה להונות את הנושים על ידי החייב ולהתחמק מתשלום החוב.

33

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממנן 1191 בע"מ נ' ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

כן נפסק כי, על פי סעיף 6 לחוק החברות, רשאי בית המשפט לייחס חוב של חברה לבעל מניה בה, במקרים חריגים בהם נעשתה פעולה באופן שיש בה כדי להונות ולקפח אדם, בין אם היה מודע לפעולות אלו ובין אם חשד בדבר ההתנהגות הפסולה אך נמנע מלבררה. בעניין זה נפסק בע"א 2748/04 צנורות המזרח התיכון בע"מ נ' יערי (14.1.07), כי "בית המשפט יורה על הרמת מסך ההתאגדות ועל חיוב אישי של בעל מניה לשאת בחוב של החברה, מקום בו השימוש באישיות המשפטית הנפרדת של החברה היה כרוך, בין השאר, בחוסר תום-לב". כדי להרים את המסך ולראות בחובות התאגיד חובות בעלי המניות שבו, צריך לבסס תשתית עובדתית, שתצדיק הרמת מסך כזו (רע"א 1158/04 א.מ. השבחת נכסים בע"מ נ' רם דר חברה לבניין בע"מ (19.6.05)). על התובעת להניח תשתית עובדתית מפורטת ומלאה על מנת להצביע באופן מלא על הזיקה המלאה בין התאגידים המעורבים בעניין, תוך הנחת תשתית טיעונים מלאה ומסכת ראיות נרחבת ובעלת משקל שכנוע (ע"א 8393/00 מי גולן אנרגיות רוח בע"מ נ' כור מתכת בע"מ (11.5.03)).

סעיף 4(א)(2) לחוק קובע, כי "לענין סעיף קטן זה, יראו אדם כמודע לשימוש כאמור בפסקה (1)(א) או (ב) גם אם חשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות, שגרמו לשימוש כאמור, אך נמנע מלבררן, למעט אם נהג ברשלנות בלבד" (ההדגשות שלי- ש.ג.). בהתאם לסעיף 6(א)(ב) לחוק, "בית משפט רשאי לייחס תכונה, זכות או חובה של בעל מניה לחברה או זכות של החברה לבעל מניה בה, אם מצא כי בנסיבות הענין, צודק ונכון לעשות כן בהתחשב בכוונת הדין או ההסכם החלף על הענין הנדון לפניו". על פי סעיף 54 (א) לחוק, "אין בייחוס פעולה או כוונה של אורגן, לחברת, כדי לגרוע מהאחריות האישית שיחיד האורגן היו נושאים בה אילולא אותו ייחוס".

19

אכן, עסיקת בתי המשפט התייחסה למצב בו הוקמו חברות תוך שימוש באנשי קש במטרה להתחמק מתשלום. בת"א 715614/03 בזק חב' ישראלית בע"מ נ' סופטוב קופריישיין בע"מ (31.3.04), אליו הפנתה התובעת בסיכומיה, עמד בית המשפט על השימוש הנעשה באנשי קש הנרשמים כבעלי מניות ודירקטורים בחברה, בעוד שהרוח החיה מאחורי אותה חברה הם פושטי רגל או אנשים שאין להם אפשרות לפרוע את חובותיהם, ושם נאמר כי "למרבה הצער, תופעת מקימי החברות הסדרתיים אינה תופעה נדירה. אנשים שונים הבינו כי בדרך זו יוכלו לעשות לביתם, ע"י הקמת חברה, צבירת חובות נטישת החברה, הקמת חברה חדשה, צבירת חובות וחוזר חלילה. אותם אנשים אינם יזמים ועוסקים ופועלים במסגרת הלגיטימית של חיי המסחר. אותם גורמים אינם מתכוונים מראש לפרוע את חובותיהם. כבר בעת הקמת החברה ידוע להם כי סופה של החברה שתקרוס לאחר שתשמש כאמצעי להעברת נכסים מכיס העושר של הציבור והספקים, לכיס העושר הפרטי שלהם. פעולותיהם במסגרת החברה אינם אלא כסות למעשי מרמה, ואין בהם משום נטילת סיכון סביר במסגרת פעולות יזמות וניהול עסקים". עוד נאמר, כי "למרבה הצער, גם תופעה זו נפוצה במקומותינו. מקימי חברות סדרתיים ופשטי רגל, אנשים שלהם חובות רבים לגורמים שונים, חוזרים ומקימים עסקים ע"י שימוש באנשי קש הנרשמים כבעלי מניות וכמנהלים בתאגידים חדשים המוקמים

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממנ 1191 בע"מ נ' ג'נסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

למעשה ע"י פושט הרגל. לפושט הרגל עצמו אין כל רכוש הרשום על שמו ומכאן שלא ניתן לקחת ממנו דבר, כדי לפרוע את החובות החדשים שיצר".

3

הפסקה מבחינה בין מקרים שבהם אנשי הקש אינם מודעים כלל לשימוש הנעשה בשם, ולא הפיקו כל תועלת מהפעולות העסקיות שנעשו בשם לבין מקרים אחרים בהם למשל שיתף קרוב המשפחה פעולה עם קרוב משפחתו על מנת לאפשר לו לנהל עסקים. באותו עניין בו נדון השימוש באנשי קש על מנת לעקוף את האיסור החל על פושטי רגל להקים חברה הדגיש ביהמ"ש, כי "התפעה של שימוש באנשי קש על מנת לעקוף את האיסורים שנקבעו בדיני פשיטת הרגל, היא תופעה שאינה תקינה ואין להקל בה ראש". עוד נפסק כי, "אותו איש קש חייב לדעת כי אם יסייע לנוכח, יחויב גם הוא במלוא החובות של החברה". (ראו והשוו: ת"א 23697/08 מעריב הוצאות מודילון בע"מ נ' אדז'דרסקי לאוניד (18.8.09)).

12

הנה 13 כן, לאחר תיקון מס' 3 לחוק החברות, בית המשפט יעשה שימוש בסמכותו להרמת מסך, כאשר 14 מתקיימים אחד מהמצבים הבאים: הונאת אדם; קיפוח נושה; נטילת סיכון בלתי סביר, או מימון 15 דק. האחריות האישית כפופה לתנאים המצטברים הבאים: מקרה חריג; צודק ונכון לעשות כן; 16 נפשי של ידיעה או עצימת עיניים; אחריות על בעלי מניות אקטיביים בלבד; הפרת חובות ההגללות ותום הלב של בעלי המניות; החברה נעדרת יכולת פירעון.

18

מן הפלל אל הפרט

20

נשאלת השאלה, האם תנאים אלה הוכחו או התקיימו במקרה המונח לפתחו של בית משפט זה. אקדמ 21 אחרית לראשית ואומר, כי התשובה לשאלה זו הינה חיובית.

23

מחול 22 הראיות שלפניי עולה התמונה העובדתית הבאה שתוצג לפי מועד התרחשות האירועים:

25

ביום 19.12.02 יוסדה חברה ושמה "מרכז הדלתות שני בע"מ" על ידי מייסדתה ובעלת המניות הרשומה של החברה, גבי זיגדון מלכה. מטרת החברה הינה לעסוק בכל עיסוק חוקי לרבות מכירה ושיווק מוצרים לבניין. מענה הרשום של החברה הנ"ל היה בעיר חיפה אצל אדם ושמו רמי כהן רואה החשבון של החברה. החברה התאגדה ונרשמה על ידי רשם החברות ביום 30.12.02.

30

ביום 17.3.08 נרשמה חברת חום קור בפנקסי רשם החברות, כאשר שמה במקור היה "מ.חום-קור 2008 יעוץ התקנה מערכות קור וחום בע"מ", כתובתה בפנקסי רשם החברות הייתה ברח' שד' תל חי 28. שמונה ומטרתה לעסוק "בכל עיסוק חוקי".

34

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממן 1191 בע"מ נ' ג'נסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

בין תחודשים פברואר 2009 - אוגוסט 2010, ועל בסיס חודשי, סיפקה התובעת לחום קור סחורות לפי תזמנה.

3

החשבוניות הופקו על שם חום קור לפי כתובתה "שד תל חי 53 ק. שמונה".

5

ביום 1.5.08 בוצע שינוי שם של חברת חום קור מהשם "מ. חום-קור 2008 ייעוץ התקנת מערכות קור חום בע"מ" לשם הנוכחי והוא "חום קור איירליין בע"מ".

8

ביום 1.4.09 בוצעה העברת מניות בחברת חום קור, מביטון מלי (מלכה), לידי ביטון בנימין (מניות רגילות 89%). כן הועברו באותו מועד מניות הנהלה בשיעור 10% מביטון מלי לביטון בנימין. בנוסף בוצעה העברה של 100% מניות רגילות.

12

יודגש, על-פי מסמך שכותרתו "מידע על פרטי חברה" המתייחס לחברת חום קור, רשום בנימין ביטון כדירקטור של חברת חום קור החל מיום 1.4.09 ואילו בעלת המניות הרשומה היא ביטון מלכה (מלי) עם ציון תעודת הזהות שלה.

16

ביום 15.11.07 בוצעה העברת מניות בחברת חום קור, מביטון בנימין לביטון מלי (רגילות והנהלה).

18

ביום 10.1.10 בוצעה העברת מניות בחברת חום קור, מביטון מלי לביטון בנימין (רגילות והנהלה).

20

בחודש אפריל 2010 חוללו השיקים שמסרה חברת חום קור לתובעת בתמורה לסחורה שסופקה.

22

ביום 14.8.10 בוצעה העברת מניות בחברת חום קור, מביטון בנימין לביטון מלי (100% כולל רגילות והנהלה).

25

ביום 18.11.10 בוצעה העברת כל המניות של זיגדון מלכה (100%) בחברת מרכז הדלתות שני בע"מ לביטון בנימין (כתובתו ששת הימים 69/1 ק. שמונה).

28

ביום 30.11.10 התקבלה החלטה על שינוי שם החברה מ- "מרכז הדלתות שני בע"מ" ל- "ג'נסיס הנדסת מבנים בע"מ" והיא נרשמה בשמה החדש בפנקס רשם החברות ביום 9.12.10.

31

ביום 9.12.10 הונפקה על ידי רשם החברות תעודת שינוי שם של חברה, כך שהשם של חברת "מרכז הדלתות שני בע"מ" הוחלף ל- "ג'נסיס הנדסת מבנים בע"מ".

34

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממן 1191 בע"מ נ' ג'נסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

ביום 1.1.11 מונה בנימין ביטון כדירקטור של חברת ג'נסיס (כתובת מלחמת ששת הימים 69 קריית שמונה). בעל המניות בחברת ג'נסיס היה בנימין ביטון שהחזיק ב- 100% ממניותיה.

3

יצויףכי שתי החברות לא שילמו את האגרה השנתית לרשם החברות למשך שנים מספר. כן נרשם שיעבור ללא הגבלה על נכסי חברת חום קור ביום 5.08.

ביום 4.2.11 חתם ערן ביטון, בנו של בנימין ביטון, ובעלה של מלכה (מלי) ביטון, על שטר חוב לתשלום חובות חברת חום קור לתובעת.

8

כאמור, התובעת פתחה שני הליכי הוצל"פ: הראשון בגין השיקים שחוללו והשני בגין שטר החוב שלא פוים.

11

ביום 2.8.11 התקיים דיון בפני כב' ראש ההוצל"פ, קרן מרגולין – פלדמן, במסגרת תיק ההוצל"פ שפחתה התובעת נגד חום קור בגין השיקים שלא כובדו, וזאת בעניין עיקול שביקשה התובעת להטיל על שבבונות חברת ג'נסיס, שבנימין ביטון היה הדירקטור ובעל המניות בה, בטענה שהמיטלטלין המצויים בחזקתה והכספים והזכויות הרשומים על שמה של ג'נסיס, אינם אלא נכסיה של החייבת חום קור.

17

ביום 25.10.11 נמכרה חברת ג'נסיס לצד שלישי.

19

בחודש נובמבר 2011 נפתח ההליך המשפטי שלפנינו.

21

עיון 22 כתב התביעה ובסיכומי התובעת מעלה, כי התובעת אינה עותרת לחיוב הנתבע מכוח היותו בעל המניות של חברת ג'נסיס, אלא מכוח היותו בעל המניות והדירקטור של חברת חום קור במועדים הרלוונטיים לכתב התביעה. משניתן כאמור פס"ד בהעדר התייצבות נגד ג'נסיס, אין עוד להידרש לטענת שיוחסו לחברת ג'נסיס ולא נותר מקום לדון בהן משהתייטר הדבר.

26

לפיכך 27 השאלה שנתרה במחלוקת בין הצדדים אחת והיא, האם יש מקום לחייב את הנתבע אישית בחובתה של חברת חום קור, מכוח תפקידו כדירקטור ובעל המניות בחברה בזמנים הרלוונטיים לתבועה דנו, בהם סיפקה התובעת לחום קור סחורות לפי הזמנתה. האם חיוב זה הינו מכוח דוקטרינת הרמת המסך, או שמא מכוח דינים אחרים להם טענה התובעת בתביעתה, כגון דיני החוזים או דיני הנזיקין.

32

סבור אני, כי התביעה נגד הנתבע דינה להתקבל, הן מכוח דוקטרינת הרמת המסך שבחוק החברות והן 33 מכוח דיני הנזיקין ודיני החוזים, כפי שיבואר להלן.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממן 1191 בע"מ נ' ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1

עיקולו של התיק בשאלה, מה הנפקות שיש לייחס לרישומו של הנתבע כדירקטור ובעל המניות בחברת חום קור בתקופה הרלוונטית לכתב התביעה. האם מדובר בבעל מניות "שקט", כטענת הנתבע, או שמא עסקינן ב"איש קש" אשר נתן יד לבנו ערן לנהל את החברה תוך הותרת חובות לנושלים, מבלי לעמוד בהתחייבויותיו לפרוע את החובות, ובכלל זה העמדת התובעת כנושה של חברת חום קור בפני שוקת שבורה. כפי שכבר צוין לעיל, הטענה המרכזית של התובעת הינה, כי יש להטיל את האחריות על כתפי הנתבע מכוח היותו בעל השליטה ובעל המניות בחברת חום קור במועד הרלוונטי לתביעה זו. יצוין כבר כאן, כי בניגוד לטענת הנתבע, על פי מסמכי רשם החברות שצירפה התובעת, הנתבע היה בעל מניות בחברת חום קור בתקופה הרלוונטית לכתב התביעה.

10

התובעת סיפקה לחום קור סחורה על פי הזמנות, כמפורט בכרטיס ובחשבוניות שצורפו לכתב התביעה, זאת בחודשים פברואר 2009 ועד אוגוסט 2010. עיון בהודעות שנמסרו לרשם החברות בעניין החלפת העלי המניות בחברת חום קור מעלה, כי הנתבע היה בעל המניות ובעל השליטה בחום קור משך זמן בלתי מבוטל במהלך התקופה בו הוזמנה הסחורה מאת התובעת וסופקה לחום קור מתוך התקופה האמורה, החזיק בנימין במניות (הנהלה ורגילות) ושימש כדירקטור של חום קור בתאריכים 1.4.09 ועד 15.11.09 וכן מיום 10.1.10 ועד ליום 14.8.10. משכך, טענתו של בנימין, לפיה הנתבע לא הוכיחה כי הוא החזיק במניות של חום קור, אלא כלתו, מלכה (מלי) ביטון, אינה נכונה (ראו סעיפים 15(ד) ו-18 לתצהיר הנתבע).

19

כאמור, הרמת מסך אפשרית כנגד בעל מניות אשר היה "מודע" לשימוש הנעשה באישיות המשפטית של החברה, כאשר עצימת עיניים כמוה כידיעה או כאשר בעל מניות חשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבאפשרות קיום הנסיבות שגרמו לשימוש באישיות המשפטית, אך נמנע מלברר אותן.

23

בעניין החזיק הנתבע במניות הנהלה ורגילות בהיקף גדול של 100% בחברת חום קור, דבר שיש בו כדי למד בנסיבות העניין על כך, שהנתבע אינו בבחינת בעל מניות פסיבי בשתי החברות – חום קור וג'ניסיס. התובעת השכילה להוכיח זהות הניהול והשליטה של בעלי המניות בשתי החברות וכן הוכח על ידי, כי חום קור לא הייתה יכולה לפרוע את חובותיה, שכן התובעת הוכיחה כדבעי שהדרישה להרמת מסך הועלתה על ידה רק לאחר שהיא מיצתה את הליכי הגבייה מכיסה של חברת חום קור. מעדו של הנתבע בפני עולה, כי הרישומים ברשם החברות אינם משקפים את המצב הכלכלי והניחולי האמיתי בחברת חום קור, כפי שעוד יפורט להלן.

31

באשר לרישומו כבעל השליטה ובעל המניות בחברת חום קור, הנתבע מסר בתצהיר עדותו הראשית כי אין לו כל קשר לחברת חום קור, וכלשונו "אין בידי התובעת ולו בדל צילה של הוכחה, לכך כי עסקינן בפועל בעיסוקיה של חום קור ו/או בעסקיה של הנתבעת ... לחום קור היו חובות שלא אני יצרת/או חובות שלא נוצרו בתקופתי אלא בתקופת קודמתי, כלתי" (סעיפים 18-19 לתצהיר).

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממנ 1191 בע"מ נ' ג'נסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

בהקשר זה, נסמך הנתבע בסעיף 24 לתצהיר עדותו על קביעת הרשמת בהליך העיקול, לפיה הנתבע לא גילה בקיא בענייניה של חום קור. בכך, ניסה לבסס הנתבע את הגנתו, כי הוא היה בעל מניות "שקצ" בחברת חום קור, דבר שאינו מצדיק הטלת האחריות על כתפיו בגין חובותיה של חום קור לתובעת.

5

דא עתה, כאשר נחקר הנתבע בחקירה נגדית בעניין הסיבה בשלה נרשם כבעל מניות בחום קור, הלה הודח בפה מלא, כי הדבר נעשה על מנת לאפשר לבנו ערן להתקיים מבחינה עסקית, ואבהיר.

8

במהלך הדיון שנערך בפניי העיד הנתבע בחקירה נגדית, כי הוא אכן היה רשום כבעל מניות בחום קור. הוא הודה, כי החלפת בעלי המניות והעברת המניות אליו מספר פעמים נעשתה לבקשת בנו ערן בלי בכל התקופות הללו גילה האחרון התנהלות בעייתית בהפעלת החברה אשר הרתיעה את הנתבע, לטענתו, מלהמשיך לשמש כבעל המניות בחום קור. לדבריו- "הייתי כמה חודשים שכלתי העבירה אותה אליי, ראיתי שמהו לא בסדר ואמרתי לה אני לא רוצה והחזרתי לה חזרה. אח"כ הבן שלי שכנע אותי, עוד פעם לקחתי ואז ראיתי שוב שיש בלגן עם חום קור ואמרתי לבן שלי תיקח את העניין שלך ותעזוב אותי... החברה לא עבדה כמו שצריך ואמרתי לבן שלי תעזוב אותי, אני רק בעל מניות ולא מבין כלום מהסיפור" [הדגשה הוספה – ש.ג.] (עמ' 16, ש' 14-20). הנתבע העיד, כי בנו ערן קבל פעם הוא בא ודורש ממני כסף, הוא היה אומר לי, היה פונה אליי ומבקש כסף ואמרתי לו למה אתה לא עובד? הוא אמר לי לא הולך, אז אמרתי לו אם זה לא הולך אז תמכור ותעזוב הכל, תעבוד שכי. אח"כ אני לא הייתי בעל מניות של חום קור" (שם, ש' 24-26). כשנשאל הנתבע, כיצד היה שור לחום קור, הלה העיד כי "הבן שלי העביר לי את המניות, אני לא הבנתי כלום מחום קור ושראיתי שהעניינים לא בסדר, אמרתי לו תעזוב אותי לא רוצה. אז הבן שלי לקח את הכל, לא הלך לו" (עמ' 17, ש' 17-19). עדותו של הנתבע אודות גורלה של חום קור הייתה עדות מתחמקת, בלשון המעטה, כאשר בסופו של דבר הודה הנתבע, כי חום קור נמכרה או פשטה את הרגל (עמ' 17, ש' 22-24). הנתבע ניסה להתחמק ממתן תשובה באשר לזהות רו"ח של שתי החברות חום קור וג'נסיס, אך הוסק שנראה לו כי מדובר באותו רו"ח לשתי החברות (שם, ש' 28-29).

26

הנתבע נחקר מספר פעמים באשר לגורלה של חום קור, ואולם הלה לא ידע למסור תשובה חד משמעית בעניין זה. פעם אחת תלה את גורלה של חום קור בבנו ערן, שעה שהעיד "היא נמכרה או פשטה רגל" ללא שידע להעיד למי החברה נמכרה. כשנשאל הנתבע בחקירה נגדית, האם הוא ביצע העברת מניות של חברת חום קור, הלה השיב "היא מתה בשבילי". בהמשך חקירתו, הוא דחה את הטענות, כי מכר את חום קור והשיב "לא מכרתי, אני אמרתי שאני לא מתעסק איתה יותר" (עמ' 18, ש' 13-16).

33

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממנ 1191 בע"מ נ' ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

על אף ניסיונותיו להכחיש, כי היה בעל מניות בחום קור בתקופה הרלוונטית לתביעה דנן, הודה הנתבע בפה מלא, כי הוא היה בעל המניות פעמיים לסירוגין, ולגבי המועדים ומשך התקופה הוא היפנה לרישום אצל רשם החברות. כבר עמדתי קודם לכן, שהרישום ברשם החברות מלמד, כי הנתבע היה בעל מניות ובעל השליטה בחום קור למשך תקופה בלתי מבוטלת וכי במרבית התקופה בה נצטר החוב של חום קור לתובעת, הנתבע הוא זה שהחזיק במניות של חום קור (לתקופה העולה על שנה מתוך שנה וחצי בה סיפקה התובעת את הסחורה לחום קור) (ראו עדות הנתבע בעמ' 18).

7

עוד הודה הנתבע בפניי באופן שאינו משתמע לשני פנים, כי רישומו כבעל מניות בחברת ג'ניסיס, לאחר שחום קור נקלעה לקשיים כספיים, נועד "כדי לעזור לבן שלי שפשט את הרגל, הוא לא עובד ויש לו ילדים" (עמ' 18, ש' 1).

11

יתרה מזו, מעדותו של הנתבע בפניי עלה כי ההעברה של המניות בחום קור, נעשתה על ידי בנו ערן, אם כי בהסכמתו המלאה של הנתבע (עמ' 19, ש' 5-1), דבר שיש בו כדי לחזק את המסקנה, שהנתבע הסכים לשמש "איש קש" עבור בנו ערן בחום קור.

15

כאמור, התובעת הציגה שיקים שנמסרו לה ע"ח התמורה בגין הסחורה שסופקה לחום קור. הנתבע הודה כי לגבי 3 שיקים מתוכם, מדובר בחתימה שלו. עוד הודה הנתבע, כי שיקים אלה חזרו מסיבת "אכס" והסביר, כי הם חזרו מאחר שחום קור פשטה רגל. כשעומת הנתבע בחקירה נגדית עם שיקים נוספים שנחתמו בחתימת ידו גם בשנת 2010 ולא רק שיקים משנת 2009, הוא מסר תשובה שאיננה מתיישבת עם החתימה שלו המתנוססת על גבי ההמחאות משנת 2010 וטען, כי לא יכול להיות שהשיקים הללו נחתמו בשנת 2010 אלא הם נחתמו בשנת 2009 כשהיה דאז בעל מניות חום קור (עמ' 19, ש' 32-11; ראו מוצגים ת/1 - ת/4).

23

כאמור, במסגרת הדיון בבקשה להטלת עיקול על נכסיה של חברת ג'ניסיס נשאל הנתבע בחקירה נגדית באשר לקשר שלו עם חברת חום קור ונסיבות רישומו כבעל מניות בה. יצוין, כי בעדותו זו נמצאה הודאה נוספת, כי הוא שימש, ביודעין, כאיש קש לבנו ערן, ומפאת חשיבות הדברים תובא להלן עדותו בנושא זה. תחילה נחקר הנתבע על אודות הקשר שלו לחום קור, וכך נשמעה עדותו: **"כשהבן שלי היה לו את החברה עם אישתו ומאז הם פשטו רגל ואז רואי החשבון שלהם רצו להעביר לי את המניות, אז הם ביקשו ממני ואמרתי שלא אכפת לי שירשום, ואז העברתי את המניות עלי. אז אחרי כמה זמן ראיתי שהם פושטים רגל, ואמרתי די ואני לא מוכן והם לקחו את זה עלי שמים, ואז רשמו את זה עוד פעם עלי"** (עדות הנתבע בעמ' עמ' 10 לפרוט' הדיון בבקשת העיקול מיום 2.8.11). הנתבע הכחיש, כי הוא עבד בחברת חום קור ומסר כי "לא, לא עבדתי שם. מי שעבד שם זה היה ערן, אני לא נכנסתי לזה. אפילו שהמניות היו אצלי אני לא עבדתי אצלו. כשראיתי שיש חזרותי להם את כל המניות" (עמ' 14 לפרוט' מיום 02.08.11). הנתבע הודה, כי בנו ערן

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממנ 1191 בע"מ נ' ג'נסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

היה בקשיים כלכליים ונקלע לחובות כספיים, ואולם הדבר לא מנע מהנתבע להירשם כבעל המניות והשליטה בחברת חום קור לאורך כל אותה התקופה (עמ' 15 לפרוט' מיום 02.08.11).

3

לא זכדי, בהחלטתה של כבוד הרשמת מרגולין – פלדמן בתיק ההוצל"פ בחדרה מיום 04.08.11 נקבע הדברים הבאים הן באשר לעצם ומועד רישומו של הנתבע כבעל מניות בחום קור, הן בסוגיית העבדת המניות פעמיים מן הנתבע ואל כלתו ובחזרה, והן לעניין החובות שהיו לחום קור:

7

"בס"כ התרשמתי כי במסגרת חקירתו לא יכול היה מר ביטון להכחיש או לסתור את העובדות שנטענו מפי הזוכה, לא היה בכוחו להכחיש את הקשר הנחזה לעין הקיים בין ג'נסיס לבין חום קור ולרבות לעניין מיקומו של הנכס, מספר הטלפון והפקס שלהם, זהות הנציגים במענה הטלפוני וכיוצא'ב".

12

עוד נקבע כי –

14

"בפטיטותו של מר ביטון מצאתי כנות רבה, בין היתר בנוגע לעילה בגינה בחר להעביר את המניות בחום קור לכלתו, ולהעביר על שמו מניות בחברה אחרת אשר תעסוק באותו תחום. והרי, מר ביטון העיד על עצמו שפעל הן בהתאם לעצת רואה החשבון במטרה להתנהל באותו תחום עיסוק שבו הוא בקיא וללא החובות הרובצים על חום קור".

19

עוד נמציפה הרשמת:

21

"נראת בעיני, כי מר ביטון אמנם לא היה בקיא בענייניה של חום קור, אך כך הוא גם בעניין ג'נסיס... מן הדברים עולה תחושה שערן מנהל את חברת ג'נסיס, כפי שניהל את חברת חום קור, אשה מעולם לא התנהלה על שמו, והמצג הוצג כלפי נציג הזוכה לפיו ערן נוהג מנהג בעלין במשרדי ג'נסיס ובחברה, יש בו ממש". (עמ' 5 להחלטת הרשמת).

26

על יסוד חקירתו של בנימין וכל העולה ממנה, קבעה כבוד הרשמת מרגולין-פלדמן במסגרת הליך העיסקי שהוטל על ג'נסיס בגין החוב של חום קור כלפי התובעת, כי "מן החקירה ומן הממצאים שעל צמנה, נחה דעתי, כי ג'נסיס הוקמה במתכונתה הנוכחית (לאחר העברת הזכויות בה לשמו של מר ביטון ושינוי שמה) בסמוך לאחר שהתברר למר ביטון, כך לשיטתו, כי חום קור מצויה בקשיים, ובמטרה לקיים את אותה פעילות ממש תחת מסגרת חברה אשר איננה מצויה בקשיים ואיננה בפשיטת רגל' כשם שהיתה חום קור. יחד עם זאת, מדובר בחברה שעוסקת באותו תחום פעילות, מופעלת באותו מקום, אנשי הקשר בה הם אותם אנשי קשר, היא זוקפת לעצמה את המוציין וההצלחות של חום קור, מבלי לקחת על עצמה את החובה להסדיר את חובותיה של חום

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממן 1191 בע"מ נ' ג'נסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

קור, וזה הכל מתוך אינטרס להסתיר את ההכנסות מעיסוקה מפני הנושים הלגיטימיים של חום קור. הנהל כי כן, נחה דעתי כי ג'נסיס אינה אלא חום קור בשינוי אדרת, ויש לראות בנכסיה כנכסי חום קור לכל דבר ועניין, בהקשר של גביית החובות כאן ובהתאם לסמכותי על פי חוק ההוצל"פ" (הדגשה הוספה – ש.נ.); עמ' 7 להחלטת הרשמת מיום 04.08.11).

5

6

אף מדין שהתקיים בפניי, עלתה תמונה דומה לזו שהוצגה בפני כבוד ראש ההוצל"פ במסגרת הליך העיקול שהוטל על נכסיה של ג'נסיס, ובעדותו של הנתבע לבדה לא היה כדי לסתור את טענות התובעת וראיותיה באשר לקשר בין שתי החברות, מועד ונפקות רישומו של הנתבע כבעל המניות בשתי החברות, מטרת העברת הנכסים מחברה אחת לחברה אחרת, הניסיון לחמוק מתשלום החובות לנושים של חום קור, פתיחת אפיק עסקי חדש בחברת ג'נסיס, כל זאת כאשר הנתבע היה מודע לכך כי הוא משמש כ"איש קש" עבור בנו ערן, תחילה במסגרת חברת חום קור ולאחר מכן בחברת ג'נסיס במועדים הרלוונטיים לתביעה דנן.

14

התמלכה לא הייתה שונה גם במסגרת הליך קודם ונוסף לשני ההליכים שתיארתי לעיל, כאשר נוהל הליך הביטוח השלום בחיפה במסגרת ת"אק 10-04-29660 ע"י אישה בשם שירי צור נגד חברת חום קור ע"שמה הקודם מ. חום קור 2008 ייעוץ התקנה מערכות קור וחום בע"מ). במסגרת החלטה שניתנה ע"י כב' הרשמת גילה ספרא-ברנע מיום 21.07.10, אשר דנה בבקשה לביטול עיקול שהגישה חום קור בהיותה מיוצגת ע"י הנתבע, נדחתה טענת בנימין באשר למועד הפיכתו לבעל מניות בחום קור (טענתו רק מחודש ינואר 2010) ונקבע כי "מהחקירה הנגדית ברור כי כל מה שנעשה הוא העברת מניות בחברה קיימת מאישתו של הנתבע מס' 2 מר ערן ביטון לאביו מר בנימין ביטון". כן נכתב כי "גם עניין העברת המניות מאשת הנתבע 2 לאבי הנתבע 2 מעיד כי החברה משנה את מצבה. חשובים הם דבריה של כבוד הרשמת ספרא-ברנע, עת בחנה את עקרון תום הלב בסוגיית העברת המניות בחום קור בציינה, כי "ברור שמר ערן ביטון ומר בנימין ביטון או באמצעות גורמים נוספים, עושים העברות בזכויות בחברה, והדבר נראה כמטרה להתחמק מחובות. לא קיבלתי את כל הצהרה בעניין העברת המניות, וממילא וכאמור אין הם משנות את חבויות החברה, אשר מר ביטון הצהיר והעיד כי קנה את כולה ב- 100%" (החלטת כבוד הרשמת ספרא-ברנע בתא"ק (חי') 10-29660 חום קור איירליין בע"מ נ' שירי צור, מיום 21.7.10).

29

משנחקר בנימין אודות קביעותיהן של כבוד הרשמות בשני ההליכים האמורים, מהן עולה כי הנתבע שימש כ"איש קש" עבור בנו ערן וכי העברת המניות בחום קור המבוצעת ע"י הבן ערן ואביו בנימין גם באמצעות גורמים נוספים כמו אשתו של ערן, כלתו של בנימין, מהווה העברת מניות בחוסר תום לב ונעדה להשתמט מתשלום חובות חום קור לנושיה, התחמק בנימין ממתן תשובות ענייניות, דבר הפוגע לחובותו, באומרו כי "זה עניין שהיה בין הבן שלי לבחורה. אולי לא הבנתי את השאלות"

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממנ 1191 בע"מ נ' ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

(עמ' 201, ש' 20-22). כאשר נחקר הנתבע אודות פשר קביעה זו הן בדיון בפני הרשמת בחדרה והן בדיון בפניי, הוא מסר תשובה מתחמקת שאינה נותנת מענה ענייני, בהשיבו כי "לא זוכר, יכול להיות. אני זוכר שהיה לו בלגן עם איזה בחורה ... ש. אתה לא זוכר שהיית ת. שהייתי כן, אבל אני לא זוכר מה אמרתי" (שם, ש' 23-28; ועמ' 19 לפרוט' מיום 02.08.11).

5

על יסוד כל האמור לעיל, מתבקשת המסקנה כי הנתבע, יחד עם גורמים נוספים, שימש עבור בנו ערן, איש/קש, לצורך ניהול חום קור, על ידי שימוש לרעה בעקרון האישיות המשפטית הנפרדת, תוך עריכת החלפת בעלי מניות, בשל קשיים כלכליים בהם היה מצוי בנו ערן והיקלעותו לחובות כספיים שחברתו צדדים שלישיים. יש להוסיף, כי בנימין העיד בפה מלא, שהעברת המניות בוצעה ללא כל תשלום מצדו, דבר המהווה חיזוק נוסף לכך, שהוא שימש עבור בנו איש קש וכי אין מדובר בבעל מניות אשר שילם תמורה בגין, אם כי מדובר ברישום בלבד. עדות הנתבע מתאפיינת בניסיון להרמיק את עצמו, או לגלות חוסר ידיעה במקרים בהם הדבר פועל לרעתו.

13

במצד דברים זה, סבורה אני כי עלה בידי התובעת להוכיח שהתמלאו התנאים לקיומו של הריג המאפשר התעלמות מן האישיות המשפטית הנפרדת, הן מכוח הדין הכללי והן מכוח דוקטרינת הרמיה המסך. הנתבע היה מודע לדבר היותו שותף לעשיית שימוש לרעה במסך ההתאגדות, על ידי רישומו כבעל מניות בחום קור והעברת המניות משמה של כלתו אליו פעמיים, והכול ביודעו על אודות המצב הכלכלי הקשה בו שרויה חום קור וההתנהלות הכלכלית הפגומה של בנו ערן. הדבר אף נמשך גם במועד בו היה ידוע לנתבע היטב דבר אי יכולתה של חום קור לעמוד בהתחייבויותיה כלפי צדדים שלישיים, ודווקא בעיתוי זה, בסמוך למועד מתן החלטתה של כבוד הרשמת ספרא בחיפה, במסגרתה היא עמדה על השימוש הפסול שעושים הנתבע ובנו ערן בהעברת המניות של חום קור שנועד להשתמט מתשלום החובות לנושי החברה (החלטה מיום 21.7.10), מבצע הנתבע העברת מניות שהיו על שמו בחום קור, אל שמה של כלתו, כל זאת בסמוך לחילול השיקים בהם עסקין (חוד 24 אפריל 2010) ואף רוכש מניות בחברה אחרת ומבצע שינוי שמה ל-ג'ניסיס, והכול תוך העתקת פעילות של חום קור ובליעת פעילותה בחברה החדשה.

26

תימולה נוסף לקיומה של מודעות זו מצד הנתבע, מצאתי בדבריו הבאים של הנתבע במהלך עדותו בפניי "אמרתי אלוהים ישמור איך אני יכול להתנגד לו, פחדתי שהוא יתדרדר עוד יותר אז כל פעם הוצאת את החסכוניות שלנו בשבילו, הייתי אומר לו מספיק, הוא לא רצה לשמוע עד שגמר עם העניין של חום קור ואז אמרתי אני פנסיונר וכל החסכוניות שלי הוא גמר לי אותם בשוק שחור, היו באים אלינו לדופקים בדלת, נתנו את הכל אני ואשתי. אמרתי אני אפתח את החברה של חום קור לפחות להתיר ללא חלקים וזה יהיה באותו מקום. הוגש עיקול על ג'ניסיס והם באו, פתחנו להם את החנות והיא הייתה ריקה, לא מצאנו כלום, הבן שלי מכר הכל, לא יודעים מה שעשה והם לא מצאו מה

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממן 1191 בע"מ נ' ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

לקחונ והכל ריק. אמרתי שאני אפתח את החברה להתקין מזגנים, אני ועוד פועל נעבוד בהתקנות ורציני להציל את הבן שלי, לא רציתי לאבד ילד כי נחרב העולם" (עמ' 20, ש' 16-6).

3

הנתבע הודה, כי שלל פעולותיו כמתואר לעיל נעשו כדי לאפשר לבנו ערן, אשר פשט רגל והתנהלותו העסקית הייתה בעייתית, כלשון אביו, להמשיך בניהול עסקיו. כל זאת, מבלי להביא את הבן ערן למחן עדות ומבלי לתמוך טענותיו בראיות רלוונטיות, כאשר נטל השכנוע מוטל לפתחו של הנתבע. מכאן, גם מבלי להידרש לשאלה, האם ערן הוא פושט רגל כמשמעותו בפקודת פשיטת רגל [נוסח חדש], תשי"מ – 1980, הרי שדי בכך שהנתבע עצמו מודה כי בנו היה שרוי בבעיות כלכליות שמנעו ממנו להיות רשום כבעל מניות, למרות שבפועל ערן הוא זה שניהל את שתי החברות, חום קור וג'ניסיס, היה הרוח החיה מאחורי שתי החברות, תוך שימוש בגורמים אחרים כגון האב והאישה והפינתם לסירוגין לבעלי המניות הרשומים של החברות.

12

לא אהת נפסק, כי חוק החברות אינו מבחין בין מנהל ואו בעל מניות 'פיקטיבי' לבעל מניות ומנהל אמיתי; מי שרשום ברשם החברות ככזה, מוטלות עליו כל החובות והזכויות על פי דין; הרישום הינו פומבי והציבור מסתמך עליו, לא ניתן להקל ראש ברישום כזה. משאפשר הנתבע מצב, לפיו הוא רשום לבעל מניות בחום קור, על מנת לאפשר לבנו להתחמק מתשלום חובותיו לנושי חום קור, מצב אשר למשך גם לאחר הקמתה של חברת ג'ניסיס, הרי שמדובר במצב מובהק של עשיית שימוש לרעה באיכות המשפטית הנפרדת של התאגיד המצדיקה הטלת חיוב אישי על בעל המניות מכוח הדין הכללי וגם מכוח דוקטרינת הרמת המסך.

20

בעניינינו, עלה באופן ברור מעדותו של הנתבע כי הסיבה לרישומו כבעל מניות והיותו מנהל רשום בחום קור (וכך גם בחברת ג'ניסיס) נובעת מכך, שבנו ערן היה מצוי בקשיים כלכליים, ורישום זה מהווה רישום פיקטיבי, כאשר הסכים הנתבע לשמש "איש קש" עבור בנו לצורך ניהול עסקיו, תוך ניצול רעה של מסך ההתאגדות. קביעה זו מתחזקת לאור העובדה, כי הנתבע נתן הסכמתו המלאה פעם גלישית במספר, להירשם כבעל מניות בחברת ג'ניסיס, בזמן שגם בחברה זו, ובניגוד לטענתו, מי שהיה הרוח החיה בה היה לא אחר מאשר בנו ערן.

27

על 28 ההלכה הפסוקה, דירקטור סביר צריך להתעניין בענייני החברה ולהכיר אותה. עליו להיות מודע מצבה הפיננסי. דירקטור אינו יכול לקיים את חובותיו בדירקטוריון אם אין לו מושג של ממש על הנעשה בחברה, או שההתעניינות שלו היא ספורדית ושטחית (ע"א 1989/94 גדליה בוכבאדר נ' כונס הנכסים הרשמי בתפקידו כמפרק בנק צפון אמריקה (2003)). הנתבע העיד בפניי כי ראה בתפקיד שלו רק בעל מניות רחוק, וכלשונו "החברה לא עבדה כמו שצריך ואמרתי לבן שלי תעזוב אותי, אני רק בעל מניות ולא מבין כלום מהסיפור" (עמ' 16, ש' 18-20 וש' 28-30). עוד הוסיף הנתבע 34 והעיד, כי "עם חום קור אני לא מעורב" (עמ' 17, ש' 6) ... הבן שלי העביר לי את המניות, אני

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממנ 1191 בע"מ נ' ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

לא חבנתי כלום מחום קור ושראיתי שהעניינים לא בסדר, אמרתי לו תעזוב אותי לא רוצה. אז הבן שלי לקח את הכל, לא הלך לוי" (שם, ש' 17-19 ועמ' 19 ש' 9-10). אין בידי לקבל עדות זו ויש לראות בה משום התרשלות במילוי תפקידו של הנתבע כדירקטור בחברה. כאשר נשאל הנתבע באופן מפורש, האם הוא ידע על אודות מצבה של חום קור בתקופה בה היה בעל מניות, השיב הלה כי: "לא ידעתי ולא סיפרו לי". כשנשאל האם לא בדק מצבה של החברה, השיב הנתבע כי "לא, זה הבן שלי לא בדקתי ולא ידעתי עד שהבן שלי היה בא לבקש כסף ואמר לי שהכל על הפנים ומה שהיה הוא מרוויח היה קונה סמים, מתעסק עם קלפים ושוק שחור, הרס לנו את החיים" (עמ' 20, ש' 1-5). מכאן עולה, כי הנתבע ידע שלבנו ערך קיימת בעיה ביכולת רישום החברה על שמו, הוא הסכים תחילה להירשם כבעל מניות בחברת חום קור, כך גם לאחר שנודע לו אודות מצבה הכלכלי הרעוע של החברה והיות בנו ורעייתו "פושטי רגל" כלשונו, במובן אי היכולת לעמוד בהתחייבויות הכספיות, הוא הסכים פעם נוספת להירשם כבעל מניות בחברת חום קור. מצב זה הינו מצב מובהק להבטחה, להיות הנתבע שותף לאותו רישום פיקטיבי ברשם החברות, עמו לא ניתן להשלים, כאשר רישום זה לא שיקף את המציאות בפועל. גם כאשר נחקר הנתבע בסוגיה זו בפני הרשמת מסר בעדו כי "תשמע, אני הייתי רק בעל מניות, זהו. מה שיש להם ומה שאין להם לא היה מעניין אותי כלל. זה היה הבן שלי. אם הוא קנה מפה או משם הוא לא שואל אותי. אני רק בעל מניות, זה מלא שאני יכול לדעת. כשראיתי שזה לא מתאים אני אמרתי לו תעזוב אותי ואני לא רוצה להיות בעל מניות" (עמ' 20 לדיון בפני ראש ההוצל"פ).

18

תימנן נוסף למסקנה האמורה, ניתן למצוא בעצם העובדה המוכחת בראיות, עליה כבר עמדתי לעיל, הנתבע חתם על שיקים של חום קור, דבר המטיל עליו את החובה למלא אחר התחייבויות החברתיות (ראו והשוו: ת"א (ת"א) 166320/09 ניסים אשכנזי נ' רויאל קונקשן בע"מ (15.3.11); ת"א 190422-09 ציוני נ' מעצבי תרבות בע"מ (27.3.11); ת"א 26728/08 פרו טאץ בע"מ נ' שיבה הפקות בע"מ (15.5.12)).

24

נדבן לצד לקביעה זו מעוגן בקשר בין החברות חום קור וג'ניסיס שהוכחש בתוקף ע"י הנתבע. הוכח בפני בית דין כתובות שתי החברות ומספרי הטלפונים שלהן, כפי שהם רשומים אצל רשם החברות, הינם זהים. עיון בנספח ד' לתצהיר העד מיכאל, מעלה כי מחסניה של ג'ניסיס המצויים בשד' תל חי 53 בקר 28 שמונה אינם אלא כתובתה של חום קור, כפי שהם רשומים ברשם החברות. כך גם לגבי מספרי הטלפון להתקשרות עמה. כתובת המשרדים של ג'ניסיס הינה כתובת הדירקטור ובעל המניות, בנימין 30 ביטון, כפי שהיה רשום בפנקס רשם החברות בחברת חום קור. באשר לתחום עיסוקן של החברות, הוכח בפני כי חברת ג'ניסיס מציגה את עצמה באתר האינטרנט שלה כחברה בעלת ניסיון בתחום מיזוג האוויר כבר למעלה מ- 10 שנים, זאת למרות שעסקינן בחברה חדשה. כאשר נשאל הנתבע על פשר הפרסום האמור, הוא מסר תשובה בלתי משכנעת בציינו כי "יכול להיות שהבן שלי עשה זאת זה. הוא מופרע. הוא יכול לפרסם שהחברה קיימת 20 שנה".

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממן 1191 בע"מ נ' ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1

הנתבע נשאל בדיון בפני ראש ההוצל"פ על הקשר בין בנו ערן לבין חברת ג'ניסיס והלה שלל כל קשר ביניהם. הוא העיד כי בחברת ג'ניסיס "אני עובד, ערן לא קיים" (עמ' 13 לפרוט' בפני הרשמת). ואולם, בהמשך חקירתו הנגדית, כאשר נשאל לגבי תפקידו של ערן בחברת ג'ניסיס, השיב הפעם בניגוד לעדותו הקודמת, כי "כלום, אין לו שום דבר ... אין לו כלום, הוא לא עובד בכלל. הוא לא עובד איתי. הבן שלי הוא מופרע ויש לו פה, ... יכול להיות שהוא יושב עם אנשים, כמו שאמר העד הקודם, בשולחן, אבל אני הייתי שם כשישבת איתו? לא. זה הוא עושה".

עוד אודה הנתבע בחקירתו הנגדית, כי מספר הטלפון הנייד של מהנדס האחזקה הראשי בחברת ג'ניסיס אשר מופיע באתר החברה, הינו מספר הטלפון הנייד של בנו ערן, כל זאת בזמן שהוא מכחיש כאמור כי לערן יש זיקה כלשהיא לחברה זו. יתרה מכך, הנתבע אף הודה בחקירתו כי תמונות הפרויקטים המפורסמים באתר האינטרנט של חברת ג'ניסיס הינן עבודות שביצעה חברת חום קור (ראו עמ' 16-18 לפרוט' הדיון בפני כבוד הרשמת).

13

במהלך ניהול התביעה שכאן לא ניסה הנתבע כלל לסתור את גרסת עד התביעה מיכאל אודות הודאת ערן בדבר הקשר בין שתי החברות אשר הושמעה באוזניו של מיכאל, ולחובתו עומדת עדותו המצוטטת כאמור במהלך הדיון בפני ראש ההוצל"פ המלמדת, דווקא, על חוסר המהימנות שהתאפיינה מסירת העדות ע"י הנתבע ועל דבר העברת הפעילות של חום קור לחברת ג'ניסיס, כאשר ערן הודתה הדמות הדומיננטית והרוח החיה בשתי החברות הנ"ל.

19

כאמור, התובעת תמכה תביעתה בתצהירו של מיכאל אשר ביקר במשרדי חברת חום קור ונפגש עם ערן מנת להגיע עמו להסדר לתשלום החוב לתובעת, וכתוצאה ממפגש זה חתם ערן על שטר מכוחו התחייב לשלם באופן אישי את חובות חום קור לתובעת. מיכאל נחקר על האמור בתצהירו ועדותו כלל לא נסתרה ע"י הנתבע. מיכאל העיד, כי החשש להענקת הפעילות בין שתי החברות נוצרה בעקבות ביקורו במשרדי חום קור בניסיון להסדיר את החוב לתובעת, כאשר בזמן הפגישה במשרדי חום קור "הבחנתי במספר תעודות שהתנוססו על הקיר, בין היתר תעודת ההתאגדות של חברת חום קור, ובסמוך אליה תעודת ההתאגדות של הנתבעת 1, חברת ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ, ובנוסף תעודה של הכשרתו המקצועית של ערן". עוד הוסיף מיכאל בתצהירו, כי "ערן השיב לי כי ג'ניסיס מפעילה את המקום והוא אינו בעליה, אלא רק עובד בה, למרות שערן התנהג במקום כבעליה לכל דבר ועניין" (סעיפים 12-15 לתצהירו, עדותו בפני בעמ' 12-15 לפרוטוקול). על עדותו זו חזר מיכאל גם בדיון במסגרת ההליך בהוצל"פ, וכפי שלא מצא הנתבע לנכון להביא את בנו ערן למתן עדות בפני ראש ההוצל"פ על מנת להכחיש את הדברים המיוחסים לו באותה פגישה, כך גם לא ראה לנכון צאתן מחדל ראייתי זה במסגרת ההליך שבפניי, ובחר משיקוליו שלו לא להעיד את בנו ערן ולנסות לסתור את ראיות התביעה בעניין זה.

34

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממן 1191 בע"מ נ' ג'ניסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

על האמור יש להוסיף, כי הנתבע טען בכל ההליכים נגדו, לרבות בתיק דנן, כי מי שהיה הרוח החיה בשתי החברות הוא בנו ערן. חרף זאת, בחר הנתבע שלא לזמן את בנו ערן לעדות מטעמו, על אף היותו עד רלוונטי וחיוני להוכחת טענותיו, לרבות על מנת לסתור את גרסת עד התביעה מיכאל אודאף מצג הדברים שממנו התרשם ממקור ראשון ואודות הדברים שנמסרו לו מפיו של ערן בעניין המשפט הפעילות של חום קור תחת החברה החדשה, ג'ניסיס, נכון לתקופה הרלוונטית לתביעה דנן. למיטת ציין, כי הימנעותו של הנתבע להעיד את בנו ערן כמוה כהודאה, שלו העיד הייתה עדותו פועלת לחובת הנתבע ותומכת דווקא בגרסת התובעת (ע"א 9656/05 נפתלי שוורץ נ' רמנוף חברה לסח' וציוד בניה בע"מ (27.7.08)).

עוד יוזכר, כ מחומר הראיות שהונח לפניי עולה שמדובר בחברה בבעלות משפחתית ובמקרים שכאמור יטה ביהמ"ש להרים את מסך ההתאגדות ביתר קלות (ע"א 10582/02 ישראל בן אבו נ' דלתות חמדיה (16.10.05); ע"א 4606/90 מוברמן נ' תל מר בע"מ (1.10.1992)). עוד עלה, כי הן חברת ג'ניסיס והן חברת חום קור פעלו ממען זהה, הרוח החיה שמאחורי שתי החברות עמד אדם אחד, הלא הוא ערן ביטון, אשר אמנם לא היה רשום כמנהל של החברות, ואולם הוכח כי ערן היה הדמות הדומיננטית מאחורי שתי החברות הללו ועשה שימוש בקרובי משפחתו- אשתו ואביו- כאנשי קש בשלשלת צביו הכלכלי ואי עמידתו בהתחייבויותיו על מנת להמשיך לנהל עסקיו ללא מפרע ולהשתמט מחובותיו כלפי נושיו ובכללם התובעת. בנוסף לאמור, קיים דמיון בתחום העסקי בו עסקו שתי החברות, כאשר לעיתוי הקמתה של חברת ג'ניסיס ורישום המניות בה על שם הנתבע, קיימת נפקות בנסח העניין, כך שאין מדובר בשיקול כלכלי גרידא.

19

בשתי הדברים יצוין, כי אמנם ערן חתם על שטר מכוחו התחייב לשלם לתובעת את חובה של חום קור. למד עם זאת, ברור הוא כי חתימה זו לא היה לה כל תועלת, שכן ערן היה שרוי דאז, כטענת אביו בחובות כספיים וידע כבר אז שאינו יכול לעמוד בהתחייבויותיו, חרף החתימה על השטר. כן יוער אמרת אגב, כי על פי מסמכי רשם החברות שצורפו לתיק, שתי החברות שבדנן לא שילמו את האגרות השנתית לרשם החברות למשך מספר שנים.

25

סוף דבר

27

מסקנה היא, כי בנסיבות העניין הוצגו ראיות ברורות ומשכנעות, כי מתקיים החריג, לפיו יש להטיל על מניית בתאגיד אחריות אישית הן מכוח הדין הכללי והן מכוח דוקטרינת הרמת מסך ההחלטות.

31

לפיכך אני מורה על קבלת התביעה במלואה ומחייבת את הנתבע לשלם לתובעת סך של 158,383 ₪ בצורת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת התביעה ועד התשלום המלא בפועל.

34

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 11-11-43608 ממן 1191 בע"מ נ' ג'נסיס הנדסת מבנים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

בנוסף ישלם הנתבע לתובעת הוצאות משפט הכוללות את האגרה ששולמה משוערכת וכן שכ"ט עו"ד בסך 15,002 ₪. התשלום יעשה תוך 30 יום מיום קבלת פסק הדין, שאם לא כן, יישאו הסכומים הנ"ל הפרשי הצמדה וריבית כדין החל מהיום ועד מועד התשלום המלא בפועל.

4

המוכרות תמציא העתק פסק הדין לצדדים.

6

7

8

9

ניתן ליום, די חשוון תשע"ו, 17 אוקטובר 2015, בהעדר הצדדים.

11

שארן נאשף-אבו אחמד, שופטת

12

13

14

15